

Allmänt om

KINESISK KULTUR

中国**文化**常识

(中瑞对照)

国务院侨务办公室

The Overseas Chinese Affairs Office of
the State Council

孔子学院总部 / 国家汉办
Confucius Institute Headquarters (Hanban)

华语教学出版社
SINOLINGUA

Allmänt om

KINESISK KULTUR

中国 文化 常识

(中瑞对照)

国务院侨务办公室

The Overseas Chinese Affairs Office of
the State Council

孔子学院总部 / 国家汉办
Confucius Institute Headquarters (Hanban)

外语教学出版社
SINOLINGUA

图书在版编目 (CIP) 数据

中国文化常识: 中瑞对照/孔子学院总部/国家汉办, 国务院侨务办公室编.
— 北京: 华语教学出版社, 2014.4
ISBN 978-7-5138-0638-1

I. ①中… II. ①孔… ②国… III. ①汉语—对外汉语教学—语言读物
②中华文化—基本知识—汉语、瑞典语 IV. ①H195.5②K203

中国版本图书馆CIP数据核字 (2014) 第054309号

本书的著作权由孔子学院总部/国家汉办享有。

Konfuciusinstitutets huvudkontor/Hanban har copyright på boken.

中国文化常识

Allmänt om kinesisk kultur

©孔子学院总部/国家汉办,
中华人民共和国国务院侨务办公室
华语教学出版社有限责任公司出版
(中国北京百万庄大街24号 邮政编码 100037)
电话: (86)10-68320585 68997826
传真: (86)10-68997826 68326333
网址: www.sinolingua.com.cn
电子信箱: hyjx@sinolingua.com.cn
新浪微博地址: <http://weibo.com/sinolingua>
北京京华虎彩印刷有限公司印刷

2014年 (16开) 第1版

2014年第1版第1次印刷

(中瑞对照)

ISBN 978-7-5138-0638-1

定价: 99.00元

中国常识系列编委会

主 任 许 琳

副主任 夏建辉

编 委 张彤辉 顾 蕾
王锦红

顾 问 雷振刚 邱立国
周福成

《中国文化常识》

主 编 任启亮

副 主 编 时 序

编写人员 任启亮 时 序 李 晨 李嘉郁 赵菁华 彭 俊

责任编辑 马耀俊

英文编辑 林美琪

美术编辑 阮永贤 刘玉瑜

《中国文化常识》(中瑞对照)

瑞典语翻译 Bengt Pettersson

瑞典语审稿 赵 清

译 版 统 筹 五洲汉风教育科技有限公司

滕连帅 李 森 邓成保 李亚娟

项 目 编 辑 韩 晖

责 任 编 辑 史文华

版 式 设 计 北京维诺传媒文化有限公司

美 术 编 辑 张志奇 张 志 龙 敏

封 面 设 计 高教社美编室

图 片 来 源 全景图片公司

前言

《中国文化常识》和《中国地理常识》是由中华人民共和国国务院侨务办公室组织编写，面向世界各国汉语学习者的普及型、口语化的文化辅助读物。2006 年国家汉办组织国内外有关专家对该书内容进行了改编，并翻译成汉语与英语、德语、法语、日语、韩语、俄语、泰语、西班牙语、阿拉伯语对照版本，出版发行后反响热烈，受到国外读者广泛欢迎，各国中国语言文化爱好者纷纷要求增译更多语种。此次增译工作包括汉语与意大利语、瑞典语、葡萄牙语、柬埔寨语、越南语、老挝语、缅甸语、印尼语、马来语、土耳其语、波斯语、波兰语、

捷克语、斯洛伐克语、匈牙利语、罗马尼亚语、保加利亚语、塞尔维亚语、克罗地亚语、芬兰语、乌克兰语、荷兰语、豪萨语、印地语、希伯来语、挪威语、丹麦语、希腊语、蒙古语、尼泊尔语等 30 个语种的对照版本。

希望本系列读物成为您了解中国的窗口，成为您通向汉语世界的桥梁。

《中国文化常识》和《中国地理常识》在改编翻译过程中得到了海内外诸多专家、学者、教师和全球各大孔子学院的关心与支持，他们倾注了大量的精力，提出了许多中肯的建议，在此向他们表示诚挚的谢意。

由于时间所限，书中不免会有疏漏和不当之处，希望使用者和专家学者不吝赐正，以供今后修订时改正。

孔子学院总部 / 国家汉办

2014 年 3 月

FÖRORD

Allmänt om kinesisk kultur och *Allmänt om Kinas geografi* är en serie läromedel sammanställd av Byrån för ärenden rörande utlandskineser under Folkrepubliken Kinas statsråd. Dessa läromedel är avsedda som allmängiltiga och talspråksbaserade läseböcker för att hjälpa alla som studerar kinesiska runt om i världen. År 2006 genomgick böckerna på uppdrag av Konfuciusinstitutets huvudkontor/Hanban granskning av inhemsk och utländsk expertis och översattes till tyska, franska, japanska, koreanska, ryska, thailändska, spanska och arabiska. De fick då ett varmt mottagande bland läsarna och önskningar om översättningar till fler språk framställdes av intresserade. Översättningsarbetet har nu fortsatt och verket finns nu på italienska, svenska, portugisiska, khmer, vietnamesiska, laotiska, burmesiska, indonesiska, malajsiska, turkiska, persiska, polska, tjeckiska, slovakiska, ungerska, rumänska, bulgariska, serbiska, kroatiska, finska, ukrainska, holländska, hausa, hindi, hebreiska, norska, danska, grekiska, mongoliska och nepalesiska eller totalt 30 språk.

Vi hoppas att böckerna ska öppna ett förståelsens fönster mot Kina och bli en bro mot den kinesisktalande världen.

Allmänt om kinesisk kultur och *Allmänt om Kinas geografi* har vid gransknings- och översättningsarbetet fått mycket stöd och omtanke från sakkunniga, studenter, lärare och Konfuciusinstitut över hela världen och vi vill här passa på att rikta ett stort tack till dessa. På grund av tidspress är det svårt att undvika att fel kan påträffas i boken men vår önskan är att läsare och specialister kommer att påtala dessa inför framtida revisioner.

Konfuciusinstitutets huvudkontor/Hanban, mars 2014

目录

Innehåll

中国传统思想

Traditionell kinesisk ideologi

概述 Introduktion	3
孔子 Konfucius	4
“四书五经”与儒家思想	6
“De fyra böckerna och fem klassikerna” och konfucianism	
老庄与道家思想 Laozi, Zhuangzi och taoism	8
佛学思想 Buddhism	10

中国传统美德

Traditionella kinesiska dygder

概述 Introduktion	13
孝敬父母 Vördnad för föräldrar	14
尊老爱幼 Respekt för äldre och omtanke om yngre	16
“岁寒三友” Tre vänner i kallt väder	18
诚实守信 Ärlighet och pålitlighet	20
尊师重教 Respekt för lärare och utbildning	22

中国古代文学

Klassisk kinesisk litteratur

概述 Introduktion	27
远古神话 Mytologi	28
《诗经》Sångernas bok	31
楚辞 Elegierna från Chu (Chu Ci)	34
汉乐府 Yuefu-sånger från Han-dynastin	37
南北朝民歌	40
Folksånger från Södra och Norra dynastierna	

唐诗 Tang-poesi	42
宋词 Ci-poesi från Song	46
元杂剧 Zaju-opera från Yuan-dynastin	50
明清小说 Romaner från Ming- och Qingdynastierna	53
四大民间传说 Fyra berömda sägner	57

中国古代科技

Vetenskap och teknologi i antika Kina

概述 Introduktion	67
指南针 Kompassen	68
造纸术 Papperet	70
印刷术 Tryckkonsten	72
火药 Krutet	74
《甘石星经》 Gan och Shis astronomibok	76
张衡与地动仪 Zhang Heng och seismografen	78
祖冲之与圆周率 Zu Chongzhi och talet pi	80
纺织技术 Textilteknik	82
日晷和铜壶滴漏 Solur och vattenur	84
算盘和珠算 Kulramen och dess kalkyler	87

中国传统艺术

Traditionell kinesisk konst

概述 Introduktion	91
民乐 Folkmusik	92
京剧 Pekingopera	94
地方戏 Lokala operor	98
曲艺 Quyi (folklig konst)	101
围棋 Go-spelet	103

中国象棋 Kinesiskt schack	104
汉字 Kinesisk skrift	106
书法 Kalligrafi	108
篆刻 Stämpelgravering	110
中国画 Traditionellt kinesiskt måleri	112

中国文物

Kinesiska kulturella relikter

概述 Introduktion	117
甲骨文 Orakelbensskrift	118
三星堆文化 Sanxingdui-kulturen	120
司母戊方鼎 Simuwu-kärlet	123
越王勾践剑 Svärd av kung Goujian av Yue	125
良渚美玉 Liangzhu-jade	126
长信宫灯	128
Lampan från Changxin-palatset (Människoformad lampa av förgylld brons)	
秦始皇陵兵马俑	129
Den förste kinesiske kejsaren Qin Shi Huangdis underjordiska Terrakottaarmé	
曾侯乙编钟 Markis Yi av Zengs klockspel	132
金缕玉衣 Jadedräkt sydd med guldtråd	134
铜奔马 Galopperande häst i brons	136
永乐大钟 Stora Yongle-klockan	137
古代钱币 Gamla mynt	138
敦煌莫高窟 Mogao-grottorna i Dunhuang	140

中国古代建筑

Antik kinesisk arkitektur

概述 Introduktion	145
-----------------	-----

宫廷 Kejserliga palats	146
寺庙 Tempel	150
园林 Klassiska trädgårdar	152
塔 Pagoder	154
桥梁 Broar	156

中国工艺美术 Kinesisk konst och hantverk

概述 Introduktion	161
唐三彩 Keramik med trefärgad glasyr (sancal) från Tang-dynastin	162
瓷器 Porslin	164
景泰蓝 Cloisonné	166
扇子 Solfjädrar	168
风筝 Drakar	170
灯彩 Lyktor	172
刺绣 Broderier	174
丝绸 Siden	176
蜡染和蓝印花布 Batik och blått kattuntryck	177
剪纸 Pappersklipp	179
玉雕 Jadesniderier	181
石狮 Stenlejon	183
文房四宝 Studerkammarens fyra skatter	184

中国民俗 Folkliga traditioner i Kina

概述 Introduktion	189
中国人的姓名 Kinesiska namn	190
十二属相 Kinesiska zodiaken	193

小孩儿满月与抓周 Barnets enmånads- och ettårsfest	195
婚礼 Bröllop	196
四灵——古代吉祥的象征 Fyra lyckobringande djur	198
吉祥图案 Lyckobringande symboler	201
民间庙会 Tempelmässor	203
舞狮 Lejondans	205
春节 Vårfestivalen	206
元宵节 Lyktfestivalen	208
清明节 Gravstädningsdagen (Qingming-festivalen)	210
端午节 Drakbåtsfestivalen	212
中秋节 Månfestivalen	214
二十四节气 Tjugofyra solstånd	216

中国人的生活 Livet i Kina

概述 Introduktion	221
旗袍与中国传统服饰	222
<i>Qipao</i> och traditionell kinesisk klädedräkt	
中国饮食 Kinesiska köket	224
中国茶 Kinesiskt te	226
中国酒 Kinesisk sprit	228
中国民居 Traditionella bostäder	230
布鞋、轿子与马车 Tygskor, bärstol och hästvagn	233
中医中药 Traditionell kinesisk medicin	235
针灸术与麻醉术 Akupunktur, moxa-terapi och bedövning	237
汉语·普通话·方言	239
Kinesiska, putonghua och dialekter	

中国传统思想

TRADITIONELL
KINESISK IDEOLOGI

概述

Introduktion

中国传统思想是独立于西方哲学思想之外的一个体系，有着和西方思想不一样的独特的地方。

中国人相对来说更注重人与自然的和谐，这是因为在中国思想中，“天人合一”是一个著名的话题。中国传统思想更注重个人修养的提升，更关注“修身养性”；更为重视智慧的体悟而对逻辑的推理不是特别在意。

可以说，中国有一套完整的影响了中国几千年的思想体系，而这套体系最重要的组成部分就是孔子、孟子开创的儒家思想和老子、庄子开创的道家思想以及佛学思想。其中，对中国影响最大，最深远的是儒家思想。

Den traditionella kinesiska ideologin är ett självständigt system utanför den västerländska filosofin. Den skiljer sig ifrån den västerländska ideologin och har sina egna särdrag.

I Kina har man lagt stor vikt vid harmoni mellan människa och natur. Att “natur och människa är ett” är en vanlig idé i traditionellt kinesiskt tänkande. Större vikt läggs vid individuell moralisk bättring och upplysning än vid logiska resonemang.

Man skulle kunna säga att Kina under årtusendena stått under påverkan av ett holistiskt ideologiskt system vars främsta beståndsdelar varit konfucianism i form av Konfucius och Mencius läror, taoism enligt Laozi och Zhuangzi och buddistisk filosofi. Av dessa har konfucianismen haft det största och djupaste inflytandet.

1	3
2	4

- 1. 《论语》
Lun Yu (Analekterna el. Samtalen)
- 2. 孔子石像
Konfucius
- 3. 孔子
Konfucius
- 4. 山东曲阜孔庙
Konfucius-templet i Qufu, Shandong-provinsen

孔子

Konfucius

孔子 (公元前 551—前 479), 名丘, 字仲尼, 鲁国人。中国春秋末期伟大的思想家和教育家, 儒家学派的创始人。

孔子的远祖是宋国的贵族, 殷王室的后裔。在孔子很小的时候, 他的父亲就去世了, 所以孔子的家境逐渐衰落。虽然孔子年轻的时候很贫困, 但是他立志学习, 他曾经说过, 三个人在一起走路, 其中也一定有他的老师。后来, 他开始授徒讲学, 他一共教授了 3000 多个学生, 其中不乏贫困家庭的孩子, 改变了以往只有贵族子女才有资格上学的传统。孔子晚年还编定上古书籍, 保存了很多古代的文献, 我们现在看到的《诗经》、《尚书》、《周易》等等都经过他的编定。

孔子的很多思想即使在今天看来也很有价值。比如, 孔子丰富了“仁”的内涵, 他认为要做到“仁”, 就要关爱别人, 自己不愿意做的事情不要强加于其他人身上;他还认为, “君子和而不同”, 也就是说, 在处理人际关系上要承认人与人之间的差异, 不要用单一的标准来衡量对方, 这样才能够达到社会的和谐与稳定;他在教育上还主张用启发的方法促使学生独立思考, 在学习书本知识的同时还要有自己独立的见解等等。

孔子的言行被他的弟子们编为《论语》一书, 孔子的思想也被后人吸收和发扬光大, 成为中国传统思想的最主要的组成部分, 并逐渐传播到周边国家, 形成了影响范围很广的儒家文化圈。

孔子是属于中国的, 他在中国家喻户晓, 绝大多数中国人的思想都或多或少地受到他的学说的影响;孔子也是属于世界的, 联合国教科文组织将他列为世界十大文化名人之一。

Konfucius (551 – 479 f.Kr.) som hette Qiu som privat förnamn och Zhongni som stilmamn föddes i staten Lu. Konfucius var verksam som filosof och lärare under slutet av Vår- och höstperioden (770 – 476 f.Kr.) och är grundaren av Konfucianismen.

Konfucius förfäder var aristokrater i staten Song som i sin tur härstammade från Shang-dynastiens kungahus Yin. När Konfucius i låg ålder förlorade sin pappa började omständigheterna för familjen att gradvis försämrats. Trots att han i unga år var fattig studerade han mycket envetet. Vid ett tillfälle sa han: "Om bara tre människor går tillsammans måste en av dem kunna vara min lärare". Senare började han undervisa och ta sig an lärjungar. Han tog sig an fler än tre tusen elever och bland dessa kom många från fattiga och medellösa familjer. Med detta ändrade han den rådande traditionen att bara aristokratin hade rätt att studera. Under sitt senare liv redigerade och bevarade han många forntida litterära verk. De klassiker vi har idag som *Sångernas bok* eller *Poesins bok* (*Shi Jing*), *Dokumentens bok* (*Shang Shu*) och *Förvandlingens bok* (*Zhou I* eller *I Ching*) är alla redigerade av honom.

Många av Konfucius idéer har ett stort värde även i vår moderna tid. Till exempel fyllde han ordet "medmänsklighet (*ren*)" med innebörd. Han ansåg att man ska älska sin nästa för att uppnå medmänsklighet och "Det du inte vill att andra ska göra mot dig, gör inte heller det mot andra" (eller "Gör icke mot andra vad du icke vill att de ska göra dig"). Han ansåg vidare att "Bra människor är harmoniska men olika" vilket innebär att människors olikheter måste tas i beaktande när det gäller mänskliga relationer och att alla inte ska mätas med samma måttstock. Bara genom detta synsätt kan harmoni och stabilitet i ett samhälle uppnås. Som lärare försökte han att inspirera eleverna till ett självständigt tänkande och ville att de formulerade sina egna åsikter samtidigt som de studerade kunskap hämtad från böcker.

Konfucius ord och gärningar samlades av hans lärjungar i *Analekterna* eller *Samtalen* (*Lun Yu*). Tankarna har absorberats och förts vidare genom generationerna och blivit den viktigaste delen av traditionell kinesisk filosofi. Dessutom har den steg för steg spridits till kringliggande länder och bildat en stor cirkel av konfuciansk kultur.

Konfucius tillhör Kina. Alla är bekanta med honom där och det stora flertalet är mer eller mindre påverkade av hans idéer. Konfucius tillhör också världen. UNESCO (United Nations Educational, Scientific, and Cultural Organization) har utnämnt honom till en av världens tio stora kulturella berömdheter.

